



Seat No. _____

HC-1901100202040401

M. A. (Sem. IV) (CBCS) (W.E.F.-2019) Examination

April – 2023

Sanskrit

(Alankarasastra, Dhvanyaloka - Udyota-1 & Vakroktijivita Unmesa-1)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

- | | | |
|---|---|----|
| ૧ | નીચેનામાંથી કોઈપણ બે કારિકા સ્પષ્ટ સમજાવો. | ૧૪ |
| 1 | Explain fully any two of the following Karikas: | 14 |
| | (૧) यत्रार्थः शब्दो वा तमर्थमुपसर्जनीकृतस्वार्थो।
व्यङ्क्तःकाव्यविशेषः स ध्वनिरिति सूरिभिः कथितः॥ | |
| | (૨) आलोकार्थी यथा दीपशिखायां यत्नवान् जनः।
तदुपायतया तद्वदर्थे वाच्ये तदादृतः॥ | |
| | (૩) मुख्यां वृत्तिं परित्यज्य गुणवृत्त्याऽर्थदर्शनम्।
यदुद्दिश्य फलं तत्र शब्दो नैव स्वलङ्घतिः॥ | |
| | (૪) सरस्वति स्वादु तदर्थवस्तु निःष्यन्दमाना महतां कवीनाम्।
अलोकसामान्यमभिव्यनक्ति परिस्फुरन्तं प्रतिभाविशेषम्॥ | |
| ૨ | નીચેનામાંથી કોઈપણ બે કારિકા સ્પષ્ટ સમજાવો. | ૧૪ |
| 2 | Explain fully any two of the following Karikas: | 14 |
| | (૧) वन्दे कवीन्द्रवक्त्रेन्दुलास्यमन्दिरनर्तकीम्।
देवीं सूक्तिपरिस्पन्दसुन्दराभिनयोज्ज्वलाम्॥ | |
| | (૨) साहित्यमनयोः शोभाशालितां प्रति काव्यसौ।
अन्यूनानतिरिक्तत्वमनोहारिण्यवस्थितिः॥ | |
| | (૩) वाच्यवाचकसौभाग्यलावण्यपरिपोषकः।
व्यापारशाली वाक्यस्य विन्यासो बन्ध उच्यते॥ | |
| | (૪) सर्वसंपत्परिस्पन्दसंपाद्यं सरसात्मनाम्।
अलौकिकचमत्कारकारि काव्यैकजीवितम्॥ | |

- ૩ આનંદવર્ધનનું અલંકારશાસ્ત્રમાં પ્રદાન મૂલવો. ૧૪
3 Evaluate the Contribution of આનંદવર્ધન in Alankarshastra. 14

અથવા/OR

- ૩ કાવ્યસ્યાત્માધ્વનિઃ – વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. ૧૪
3 Discuss in detail - કાવ્યસ્યાત્માધ્વનિઃ 14

- ૪ કુન્તકની દૃષ્ટિએ કાવ્યલક્ષણ અને કાવ્યપ્રયોજનોની ચર્ચા કરો. ૧૪
4 Discuss the કાવ્યલક્ષણમ્ and કાવ્યપ્રયોજનાનિ according to કુન્તક 14

અથવા/OR

- ૪ વક્રોક્તિજીવિતના ઉન્મેષ-૧ના આધારે વક્રતાના છ પ્રકારોની ચર્ચા કરો. ૧૪
4 Discuss the six types of વક્રતા as depicted in the first ઉન્મેષ 14
of વક્રોક્તિ જીવિતમ્

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. ૧૪
5 Write short notes on any two of the following: 14
(૧) ધ્વન્યાલોકસ્ય ગ્રંથકર્તૃત્વમ્।
(૨) કુન્તકસ્ય માર્ગનિરૂપણમ્।
(૩) વક્રોક્તિ સંપ્રદાયઃ।
(૪) પ્રતીયમાનઃ અર્થઃ।